

Asia: VN/14558/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen käyttömaksuista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Voimassa olevan maksuasetuksen (961/2023) mukaan apteekeilta perittävä maksu on 0,053 euroa jokaisesta apteekin ja sen sivuapteekkien toimittamasta sähköisestä lääkemääräyksestä.

Lausunnolla on 18.8.2025 asti myös luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle apteekkilouden uudistusta ja lääkesäästöjen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyviksi asetusmuutosehdotuksiksi (Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/14214/2025), jolla tavoitellaan apteekkeihin kohdistuvia säästöjä noin 30 miljoonaa euroa. Esitetyillä säästöillä korvattaisiin hallitusohjelmassa sovittuja lakisääteisiä terveystarkastuksia koskevaa 30 miljoonan säästöä 20,2 miljoonalla eurolla sekä toteutettaisiin kehysriihessä keväällä 2024 päätetty 10 miljoonan euron lääkekorvaussäästö. Lisäksi esitetään muutoksia apteekkiveron perusteisiin. Erityisesti keskisuurien apteekkien kohdalla apteekkivero tulisi progressiivisesti nousemaan nykyisestä huomattavasti ja sivuapteekkivähennyksen poistuminen tekisi monesta sivuapteekista kannattamattoman. Kaiken lisäksi hallitus on samaan aikaan viemässä rajatun itsehoitolääkevalikoiman lääkkeitä apteekkien ulkopuoliseen myyntiin. Esitetyt muutokset tulisivat toteutuessaan heikentämään apteekkien ja erityisesti sivuapteekkien kannattavuutta ja siten heikentämään huoltovarmuutta vaarantamalla maan kattavan apteekkiverkoston olemassaolon.

Uudeksi käyttömaksun määrä apteekeille esitetään 0,057 € jokaisesta apteekin ja sen sivuapteekin toimittamasta sähköisten lääkemääräystä kohti. Muistiossa (kohdassa 5. Pääasialliset vaikutukset) todetaan: ” Vuosina 2024-2025 apteekkien on arvioitu toimittavan 164,9 miljoonaa sähköistä lääkemääräystä. Apteekeilta kerättäisiin maksuina noin 9,37 milj. €. Jotta sähköisen lääkemääräyksen aiheuttamat kustannukset olisivat siirrettävissä apteekeilta palvelujen käyttäjille eli asiakkailta perittäviin maksuihin, vaatisi tämä muutosta valtioneuvoston asetukseen lääketaksasta

(1087/2002). Kustannuksen nousu vuosien 2024-2025 maksuihin nähden olisi 0,4 senttiä lääkemääräystä kohden eli 7,5 %.”

On mielestäni kohtuutonta esittää apteekeille 7,5 % nousua kustannuksiin tilanteessa, joissa apteekkeihin kohdistuu jo muutenkin edellä mainitsemani kymmenien miljoonien lääkesäästöt. Päinvastoin, olisi kohtuullista huomioida kaikki sähköisen reseptin olemassaolon aikana apteekkien lääketaksaan tehdyt leikkaukset ja niistä lääkekorvauksien pienenemisen kautta Kelalle kohdistunut suuri hyöty alentamalla apteekeille kohdistuvia kustannuksia.

Lisäksi toimijoiden tasapuolisen kohtelun kannalta oleellista olisi muuttaa valtioneuvoston asetusta lääketaksasta (1087/2002) siten, että myös apteekeille mahdollistettaisiin sähköisen lääkemääräyksen aiheuttamien kustannusten siirtäminen apteekeilta palvelujen käyttäjille eli asiakkaille.

Minna Villo
apteekkari, Moroapteekki